

Алла М. Вінтоняк*

ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Статтю присвячено дослідженню теоретичних та прикладних засад формування інноваційних механізмів публічного управління розвитком системи соціальних послуг в Україні в умовах сучасних соціально-економічних трансформацій. Обґрунтовано необхідність переходу від традиційних моделей адміністрування до інноваційно орієнтованого публічного управління, що базується на інтеграції організаційних, інституційних і цифрових інструментів реалізації державної соціальної політики. У роботі запропоновано інноваційний механізм публічного управління розвитком системи соціальних послуг, який відображає логічну послідовність формування, апробації, оцінювання та інституціоналізації управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності функціонування соціальної сфери.

Обґрунтовано роль цифрової трансформації як одного з ключових напрямів модернізації системи соціальних послуг. Проаналізовано розвиток державних електронних сервісів соціальної сфери, визначено їх значення для підвищення доступності соціальної підтримки, оптимізації адміністративних процедур та зміцнення інституційної спроможності органів публічної влади.

Доведено, що впровадження інноваційних механізмів публічного управління створює передумови для підвищення адаптивності системи соціальних послуг до сучасних суспільних викликів, розвитку міжсекторальної взаємодії, ефективнішого використання цифрових технологій та покращення якості соціального обслуговування населення.

Ключові слова: публічне управління, соціальні послуги, інноваційний механізм, цифрова трансформація, електронні соціальні сервіси, соціальний захист.

Табл. 1. Рис. 2. Літ. 12.

DOI: 10.32752/1993-6788-2026-1-301-18-29

* ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7729-7602>

Alla Vintoniak

INNOVATIVE PUBLIC GOVERNANCE MECHANISMS FOR THE DEVELOPMENT OF THE SOCIAL SERVICES SYSTEM IN UKRAINE

The article examines the theoretical and practical foundations for developing innovative mechanisms of public governance for the development of the social services system in Ukraine under the conditions of contemporary socio-economic transformations. The study substantiates the necessity of shifting from traditional administrative models to innovation-oriented public governance based on the integration of organizational, institutional, and digital instruments for implementing state social policy. An innovative mechanism of public governance for the development of the social services system is proposed, reflecting a logical sequence of designing, testing, evaluating, and institutionalizing managerial decisions aimed at improving the efficiency of the social sector.

The role of digital transformation as one of the key directions for modernizing the social services system is substantiated. The development of state electronic social services is analyzed, and their significance for improving the accessibility of social support, optimizing administrative procedures, and strengthening the institutional capacity of public authorities is determined.

The study demonstrates that the implementation of innovative public governance mechanisms creates the prerequisites for increasing the adaptability of the social services system to contempo-

* Ivano-Frankivsk Educational and Scientific Institute of Management West Ukrainian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine.

rary societal challenges, enhancing cross-sectoral cooperation, promoting the more effective use of digital technologies, and improving the quality of social service provision.

Keywords: public governance; social services; innovative mechanism; digital transformation; electronic social services; social protection.

Peer-reviewed, approved and placed: 10.07.2026

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сучасний розвиток системи соціальних послуг в Україні відбувається в умовах глибоких соціально-економічних трансформацій, спричинених процесами децентралізації, цифрової трансформації державного управління, демографічними змінами та наслідками повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України. Зростання кількості внутрішньо переміщених осіб, ветеранів війни, осіб з інвалідністю, сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, та інших категорій населення, що потребують соціальної підтримки, істотно посилює навантаження на систему соціальних послуг і вимагає перегляду традиційних підходів до її функціонування.

За таких умов особливого значення набуває формування ефективних механізмів публічного управління, здатних забезпечити своєчасне реагування на нові суспільні виклики, підвищення якості та доступності соціальних послуг, раціональне використання бюджетних ресурсів і розвиток партнерської взаємодії між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадянським суспільством та іншими суб'єктами соціальної сфери. Водночас практика свідчить, що існуючі управлінські механізми не завжди забезпечують необхідний рівень адаптивності, міжвідомчої координації та ефективного використання сучасних цифрових технологій.

У зв'язку з цим актуалізується потреба у розробленні та впровадженні інноваційних механізмів публічного управління розвитком системи соціальних послуг, які поєднували б інституційні, організаційні та цифрові інструменти реалізації державної соціальної політики. Це зумовлює необхідність наукового обґрунтування підходів до їх формування, визначення ключових складових та оцінювання можливостей їх практичного застосування в сучасних умовах розвитку України. Попри активний розвиток цифрових технологій та реформування системи соціального захисту, питання побудови цілісного інноваційного механізму публічного управління розвитком системи соціальних послуг, який інтегрував би організаційні, інституційні, фінансові та цифрові інструменти, залишається недостатньо розробленим. Саме це визначає актуальність обраної теми дослідження та зумовлює необхідність пошуку нових управлінських підходів до розвитку соціальної сфери.

Аналіз останніх публікацій по проблемі. Питання розвитку системи соціальних послуг, удосконалення механізмів публічного управління та цифрової трансформації державного сектору активно досліджуються сучасними українськими науковцями. Інновації в соціальній сфері організації досліджували у своїх працях Е. Забарна та К. Ваннік [3]. Н. Колісніченко, С.

Линдюк вивчали соціальні інновації як ключовий елемент ефективного публічного управління [4, 8]. Теоретичні засади цифровізації публічного управління та її вплив на ефективність діяльності органів публічної влади висвітлено у працях І. Матвєєнко, М. Уткіна, М. Чалабієвої та інших учених [5, 11].

Водночас аналіз сучасних наукових праць свідчить, що більшість досліджень присвячена окремим аспектам цифровізації публічного управління, реформування соціальної сфери або розвитку електронних сервісів. Натомість питання формування цілісного інноваційного механізму публічного управління розвитком системи соціальних послуг, який інтегрував би інституційні, організаційні, фінансові та цифрові інструменти в єдину управлінську модель, залишається недостатньо опрацьованим. Це зумовило вибір теми дослідження та визначило його наукову спрямованість.

Формулювання цілей дослідження (мета статті) є обґрунтування інноваційного механізму публічного управління розвитком системи соціальних послуг в Україні та визначення ролі цифрової трансформації у підвищенні ефективності їх функціонування.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. Наприкінці ХХ – початку ХХІ століття держави пострадянського простору зіткнулися з двома групами новітніх викликів. Перша із них зумовлена специфікою сучасного глобального розвитку та пов'язана із переходом до інноваційно орієнтованої моделі економіки. Становлення постіндустріального суспільства й економіки, заснованої на знаннях, передбачає трансформацію взаємодії між особою, суспільством і державою. Це, у свою чергу, вимагає глибоких соціальних перетворень, які забезпечили б гармонійне поєднання цілеспрямованого управління суспільними процесами з природними механізмами їх саморегуляції. Щоб уникнути затяжного інерційного розвитку, Україна має інтегруватися в цей напрям разом із провідними країнами світу [12].

Друга група викликів пов'язана зі специфікою внутрішніх процесів розвитку країни. Перехід до ринкової економіки в Україні сам по собі виступає як масштабне соціальне нововведення. Водночас актуальними залишаються завдання відновлення промислового потенціалу та оновлення обробної галузі, яка здатна стати ключовим споживачем технологічних інновацій. Однак спроби запровадити інновації виключно адміністративними методами, без належної готовності суспільства до їх сприйняття, навряд чи дадуть очікуваний результат. Саме тому пріоритети модернізації України слід шукати не лише у сфері технологій. Насамперед ідеться про формування сучасного суспільства, ефективних соціальних інститутів, розвиненої інфраструктури та людського потенціалу, що в підсумку має забезпечити досягнення стратегічної мети – підвищення глобальної конкурентоспроможності держави та нації. Усе це є ще одним поштовхом для впровадження інноваційних методів та підходів до функціонування різних сфер діяльності. Зокрема, це стосується і управління соціальними послугами. Для початку, розглянемо, що являє собою сам термін «інновації». Економіст та соціолог Йозеф Шумпетер розглядає інновації як «нові комбінації факторів виробництва, які включають створення нових продуктів, впровадження нових технологій, освоєння нових ринків, джерел сировини або зміну організації

виробництва» [12]. На думку українського науковця Олександра Амоша інновації це «процес упровадження у практику нових знань, ідей та розробок, який забезпечує якісні зміни у виробництві, управлінні та соціальній сфері й сприяє економічному розвитку» [1]. Опираючись на проведені дослідження щодо визначення сутності поняття «інновації», можемо запропонувати власне бачення цього терміну. На нашу думку, інновації – це цілеспрямований процес створення, адаптації та практичного впровадження нових або вдосконалених ідей, знань, технологій чи організаційних рішень, який забезпечує якісні зміни в економічній, соціальній чи управлінській сферах і сприяє підвищенню ефективності розвитку суспільства.

Якщо розглядати інновації в контексті публічного управління розвитком системи соціальних послуг, то їх слід розуміти як упровадження нових управлінських підходів, організаційних механізмів, цифрових технологій та інструментів державної політики, спрямованих на ефективніше вирішення суспільно значущих соціальних проблем, підвищення якості й доступності соціальних послуг та забезпечення належної підтримки вразливих категорій населення. Такі інновації можуть охоплювати цифровізацію процесів надання соціальних послуг (електронні сервіси, онлайн-консультації), розвиток соціального туризму, міжсекторальне партнерство, посилення взаємодії з територіальними громадами, упровадження адресної соціальної підтримки, використання сучасних моделей соціальної інтеграції та інших інноваційних механізмів публічного управління.

Інноваційна діяльність у системі соціальних послуг є одним із напрямів удосконалення публічного управління, оскільки спрямована на пошук нових підходів до розв'язання соціальних проблем і підвищення ефективності державної політики у сфері соціального захисту. На відміну від разових організаційних змін, інновації формуються та реалізуються як послідовний процес, у якому кожне управлінське рішення спирається на результати попереднього етапу. Саме тому інноваційний механізм доцільно розглядати як цілісний цикл, що поєднує аналіз проблем, розроблення рішень, їх практичну перевірку, оцінювання отриманих результатів та подальше впровадження в діяльність органів публічної влади (рис. 1).

Початковою ланкою цього процесу є аналіз. Його зміст не обмежується виявленням проблемних аспектів функціонування системи соціальних послуг. Насамперед йдеться про з'ясування причин їх виникнення, оцінювання дієвості чинних управлінських механізмів, визначення реальних потреб населення та можливостей їх задоволення. Саме на цьому етапі формується інформаційна основа для подальшого прийняття управлінських рішень.

Наступним кроком є розроблення інноваційного рішення. Цей процес охоплює визначення його мети, вибір інструментів реалізації, оцінювання необхідних ресурсів і прогнозування можливих ризиків. Водночас відбувається пошук найбільш доцільних способів удосконалення існуючої практики управління, що передбачає врахування як державних пріоритетів, так і особливостей функціонування територіальних громад та надавачів соціальних послуг [2]. Після завершення розроблення запропоноване рішення проходить апробацію. Його практична перевірка дає змогу оцінити,

наскільки новий механізм є дієвим у реальних умовах, чи відповідає він поставленим цілям і які чинники можуть вплинути на результат його застосування.

Рис. 1. Інноваційний механізм публічного управління розвитком системи соціальних послуг, узагальнено автором

Важливим складником цього етапу є постійний моніторинг, який забезпечує своєчасне виявлення недоліків та можливість їх усунення ще до широкого впровадження інновації. Оцінювання результатів не варто розглядати лише як завершальну стадію апробації. Насамперед це інструмент зворотного зв'язку, який дає змогу визначити, чи забезпечило впроваджене рішення очікувані зміни, наскільки вони відповідають цілям державної політики та чи є підстави для його подальшого використання. Саме результати оцінювання визначають подальшу долю інновації – її доопрацювання, поширення або відмову від практичного застосування. Якщо запропонований механізм підтверджує свою ефективність, він переходить у площину практичного використання. На цьому етапі відбувається його нормативне закріплення, організаційне забезпечення та включення до діяльності органів

публічної влади й органів місцевого самоврядування. Лише після цього інновація перестає бути окремим проектом і стає одним із інструментів реалізації державної політики у сфері соціальних послуг. Разом із тим впровадження інновації не означає завершення інноваційного процесу. Зміни у соціальній сфері, поява нових суспільних потреб і трансформація управлінського середовища потребують постійного аналізу результатів її застосування. Саме тому завершення одного циклу водночас створює передумови для початку наступного, забезпечуючи безперервне вдосконалення системи публічного управління розвитком соціальних послуг.

Ефективність впровадження інноваційних механізмів у системі соціальних послуг безпосередньо залежить від рівня їх ресурсного забезпечення. Формування сучасної моделі публічного управління неможливе без створення належних фінансових, організаційних та правових умов, які забезпечують розроблення, апробацію та подальше впровадження інноваційних рішень. Саме тому одним із ключових завдань державної політики є формування інституційного середовища, здатного підтримувати інноваційні процеси на всіх рівнях управління.

Фінансове забезпечення таких процесів має багатоканальний характер і може здійснюватися за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, програм міжнародної технічної допомоги, грантових ресурсів, фінансово-кредитних установ, громадських і благодійних організацій, а також власних ресурсів надавачів соціальних послуг [7]. Диверсифікація джерел фінансування сприяє більшій стійкості інноваційних ініціатив, зменшує залежність від окремих джерел ресурсів і створює можливості для реалізації довгострокових проектів.

Важливу роль у підтримці соціальних інновацій відіграють конкурсні механізми розподілу бюджетних коштів, які забезпечують відбір найбільш ефективних управлінських рішень на конкурентних засадах. Поряд із цим дедалі більшого значення набуває міжсекторальна взаємодія, що передбачає об'єднання ресурсів держави, органів місцевого самоврядування, громадського сектору, бізнесу та міжнародних партнерів. Така модель співпраці розширює фінансові можливості реалізації інноваційних ініціатив і водночас підвищує якість управлінських рішень завдяки врахуванню інтересів різних учасників. Не менш важливою складовою державної підтримки є розвиток нормативно-правової бази, яка має не лише регламентувати порядок фінансування інноваційної діяльності, а й створювати стимули для впровадження нових управлінських підходів у сфері соціальних послуг. За таких умов ресурсне забезпечення стає не окремим інструментом підтримки інновацій, а невід'ємним елементом механізму публічного управління, що забезпечує його стабільність, адаптивність і результативність.

Ще однією метою впровадження інноваційних механізмів публічного управління є підвищення адаптивності системи соціальних послуг до сучасних соціально-економічних викликів. Здатність системи своєчасно реагувати на зміни потреб населення, демографічні тенденції, наслідки воєнних дій та інші кризові явища безпосередньо впливає на результативність державної соціальної політики й рівень якості життя населення. У таких

умовах інновації стають не окремими управлінськими рішеннями, а необхідною умовою сталого розвитку системи соціальних послуг.

Підвищення адаптивності неможливе без розвитку інституційної спроможності суб'єктів публічного управління. Це потребує удосконалення організаційної культури, розвитку професійних компетентностей працівників, зміцнення взаємодії між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями та надавачами соціальних послуг. Не менш важливим є формування спільної відповідальності всіх учасників за досягнення визначених цілей державної соціальної політики, що створює підґрунтя для більш ефективного впровадження інноваційних рішень [3].

Одним із найбільш дієвих напрямів модернізації системи соціальних послуг сьогодні є цифрова трансформація. У науковому дискурсі цифровізація визначається як комплексне явище, що охоплює технологічні, соціальні та правові аспекти. Наліз сучасних наукових напрацювань засвідчує необхідність переосмислення ролі соціальних послуг як одного з ключових інституційних інструментів реалізації цифрового громадянства та формування справді інклюзивної цифрової системи [10]. Вагоме місце у наукових дослідженнях займає поняття цифрової інклюзії, яке передбачає забезпечення рівного доступу всіх громадян до цифрових сервісів незалежно від віку, стану здоров'я, соціального становища чи місця проживання. Це поняття тісно пов'язане з категорією цифрових прав, яка охоплює право на доступ до мережі Інтернет, розвиток цифрових навичок, захист персональної інформації та можливість отримання соціальних послуг у електронному форматі.

Значення цифрової трансформації полягає не лише у впровадженні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, а й у зміні підходів до організації управлінських процесів. Цифрові рішення забезпечують оперативний обмін інформацією, спрощують адміністративні процедури, підвищують прозорість діяльності органів публічної влади та створюють умови для більш ефективної взаємодії між усіма учасниками системи соціальних послуг. У цьому контексті цифровізація змінює насамперед механізми публічного управління, а не зміст самих соціальних послуг [9]. Використання державних електронних реєстрів, автоматизованих механізмів призначення соціальної підтримки, електронної ідентифікації отримувачів послуг та цифрової взаємодії між суб'єктами системи сприяє скороченню строків прийняття управлінських рішень, зменшенню адміністративного навантаження та підвищенню доступності соціальних послуг для населення. Водночас цифрові технології створюють додаткові можливості для моніторингу результативності державної політики, накопичення аналітичних даних і прийняття управлінських рішень на основі об'єктивної інформації, що відповідає сучасним принципам публічного управління.

Під впливом актуальних викликів, спричинених війною, пандемією та внутрішніми кризовими процесами, соціальна сфера України, зокрема і територіальні громади фактично перетворилися на центри оперативної адаптації системи соціальних послуг до нових умов. Водночас належне правове забезпечення цих змін вимагає не лише оновлення чинної

нормативної бази, але й розроблення принципово нових механізмів, що поєднують елементи публічного управління, цифрових інструментів і гарантій прав людини [7].

Від початку повномасштабного вторгнення на територію України суттєво зросла кількість громадян, які опинилися у складних життєвих обставинах та потребують державної підтримки. Масштабне внутрішнє переміщення населення, втрата житла, роботи, соціальних зв'язків і доступу до базових послуг значно посилили навантаження на систему соціальних послуг. За таких умов особливої актуальності набуває впровадження інноваційних механізмів публічного управління, спрямованих на забезпечення доступності, оперативності та безперервності надання соціальних послуг, зокрема шляхом їх цифрової трансформації. Незважаючи на певну стабілізацію показників порівняно з першими роками повномасштабної війни, масштаби внутрішнього переміщення населення залишаються значними, а потреба у своєчасному наданні соціальної підтримки не втрачає актуальності. Масове переміщення населення суттєво ускладнило функціонування традиційної моделі надання соціальних послуг, актуалізувавши необхідність її модернізації. За таких умов цифрова трансформація стала одним із ключових напрямів удосконалення механізмів публічного управління у соціальній сфері. Використання електронної взаємодії між державними інформаційними системами, автоматизація адміністративних процедур та розвиток цифрових сервісів забезпечили можливість отримання соціальної підтримки незалежно від місця перебування особи, скоротили кількість паперових процедур і підвищили оперативність прийняття управлінських рішень.

Практична реалізація державної політики цифрової трансформації соціальної сфери суттєво активізувалася з 2019 року після запуску portalу «Дія» та подальшого розвитку однойменного мобільного застосунку. Відтоді цифрова екосистема державних послуг постійно розширюється як за кількістю користувачів, так і за спектром доступних електронних сервісів. Це створює можливості для дистанційного отримання адміністративних і соціальних послуг, спрощує взаємодію громадян з органами публічної влади та поступово скорочує адміністративні бар'єри. Разом із цим ефективність цифрових сервісів значною мірою залежить від рівня цифрової грамотності населення, доступності електронних комунікацій та готовності органів влади до використання сучасних інформаційних технологій [10].

Водночас функціонування сучасних електронних соціальних сервісів потребує створення цілісної цифрової інфраструктури, основу якої становлять інтегровані державні реєстри, уніфіковані інформаційні процеси та налагоджений міжвідомчий електронний обмін даними. Саме тому розвиток сервісів portalу «Дія» безпосередньо пов'язаний із формуванням Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, що забезпечує інформаційну взаємодію між суб'єктами публічного управління та створює передумови для надання соціальних послуг за екстериторіальним принципом. Такий підхід мінімізує потребу громадян у повторному поданні документів, сприяє оперативному обміну інформацією між органами влади та підвищує ефективність реалізації державної соціальної політики.

У контексті дослідження інноваційних механізмів публічного управління доцільно розглянути основні цифрові сервіси, що функціонують у системі соціального захисту населення (рис. 2), їх структуру та особливості практичного застосування [6].

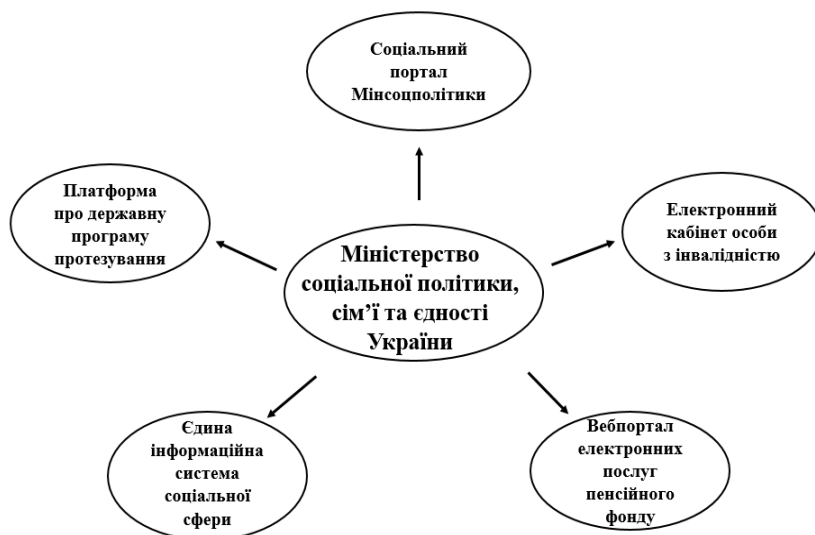

Рис. 2. Електронні сервіси Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, узагальнено автором

З метою аналізу розвитку цифрових інструментів у системі соціального захисту необхідно розглянути основні електронні сервіси Міністерства соціальної політики України в хронологічній послідовності їх запровадження та практичного використання громадянами (табл. 1).

Одним із пріоритетних напрямів розвитку публічного адміністрування у сфері соціального захисту є цифрова трансформація системи надання соціальних послуг. Її реалізація забезпечує оптимізацію адміністративних процедур, підвищення доступності соціальних послуг, скорочення строків їх надання, а також посилення відкритості та прозорості діяльності органів публічної влади.

Важливими складовими цифрової інфраструктури соціальної сфери є вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України, електронний кабінет особи з інвалідністю, Соціальний вебпортал Міністерства соціальної політики України та інші державні електронні сервіси. Їх функціонування забезпечує дистанційну взаємодію громадян із суб'єктами публічного адміністрування, автоматизацію адміністративних процесів, інтеграцію державних інформаційних ресурсів і підвищення ефективності управління соціальними послугами [6].

Ключовим елементом цифрової модернізації системи соціального захисту є Єдина інформаційна система соціальної сфери (ЄІССС), створення якої

спрямоване на формування єдиного інформаційного простору для управління соціальною сферою. Запровадження системи забезпечує централізацію обробки даних, автоматизацію процесів призначення та виплати державної соціальної допомоги, інтеграцію інформаційних ресурсів і впровадження екстериторіального принципу надання соціальних послуг. Це сприяє підвищенню інституційної спроможності органів публічної влади, забезпечує безперервність надання соціальної підтримки в умовах воєнного стану та створює передумови для подальшої цифровізації державної соціальної політики [7].

Таблиця 1. Електронні соціальні сервіси України: етапи створення та впровадження, узагальнено автором

Електронний сервіс	Період створення / запуску	Етапи впровадження	Коротка характеристика	Охоплення
Вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України	2013 р.	2013 – дотепер (розвиток функціоналу)	Один із перших цифрових соціальних сервісів: доступ до пенсійних даних, довідок, стажу.	Понад 21 млн осіб
Електронний кабінет особи з інвалідністю	2021 р.	2021 – дотепер (інтеграція та розвиток)	Онлайн-доступ до реабілітаційних послуг, подання заяв, супровід статусів	Близько 6 тис. осіб
Єдина інформаційна система соціальної сфери (ЄІССС)	2020 – 2021 (концепція та нормативна база)	2021 (пілот) – 2022–дотепер (масштабування)	Інфраструктурна система для інтеграції соціальних реєстрів і сервісів	Понад 26 тис. осіб
Соціальний вебпортал електронних послуг Мінсоцполітики	2024	2024–дотепер	Єдина точка доступу до соціальних послуг, подання заяв онлайн	Подано більше 100 тис. заяв
Цифрові сервіси у сфері протезування та засобів реабілітації	2024 – 2025	2024–дотепер (поетапне впровадження)	Онлайн-оформлення засобів реабілітації та протезування через соціальні сервіси	Понад 10 тис. відвідувань порталу

Загалом розвиток цифрових сервісів у системі соціального захисту свідчить про поступовий перехід від традиційної моделі адміністрування до сучасної цифрової моделі публічного управління, заснованої на принципах людиноцентричності, відкритості, інтегрованості інформаційних ресурсів і прийняття управлінських рішень на основі даних. Такий підхід підвищує

ефективність реалізації державної соціальної політики та сприяє покращенню якості соціальних послуг.

Висновки. Проведене дослідження засвідчило, що сучасний розвиток системи соціальних послуг потребує переходу до інноваційної моделі публічного управління, яка поєднає інституційні, організаційні, фінансові та цифрові інструменти реалізації державної соціальної політики. Встановлено, що ефективність функціонування системи соціальних послуг значною мірою визначається спроможністю органів публічної влади своєчасно реагувати на суспільні виклики, забезпечувати міжсекторальну взаємодію та впроваджувати сучасні управлінські підходи. У результаті дослідження обґрунтовано інноваційний механізм публічного управління розвитком системи соціальних послуг, який відображає послідовність формування, апробації, оцінювання та інституціоналізації управлінських рішень. Визначено, що цифрова трансформація є одним із ключових чинників модернізації соціальної сфери, оскільки сприяє підвищенню доступності соціальних послуг, оптимізації адміністративних процедур, розвитку електронної взаємодії між суб'єктами системи та зміцненню інституційної спроможності органів публічної влади.

Перспективи подальших наукових досліджень доцільно пов'язати з розробленням методичних підходів до оцінювання ефективності інноваційних механізмів публічного управління розвитком системи соціальних послуг, а також із вивченням практики їх реалізації на державному та місцевому рівнях.

1. Амоша О. І., Вишневський В. П., Збаразська Л. О. Промислова політика України: концептуальні орієнтири на середньострокову перспективу. Донецьк: НАН України, Ін-т економіки пром-сті, 2012. 367 с.

2. Бражко О. В Функціонування інтегрованих соціальних послуг на державному та місцевому рівнях. Журнал «Наукові інновації та передові технології» Серія «Управління та адміністрування». Випуск № 11(25) 2023. С. 44-57. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11\(25\)-44-56](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11(25)-44-56)

3. Забарна Е. М., Ваннік К. О. Інновації в соціальній сфері організації: сутність, види, відмінні характеристики. Ефективна економіка. № 9, 2014. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3312>

4. Колісніченко Н. М. Креативність та соціальні інновації як ключовий елемент ефективного публічного управління. Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю (07 квітня 2025 р.). Одеса : Університет Ушинського, 2025. С.228-232. <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/22602>

5. Матвеєнко І., Уткін М. Світові тенденції цифровізації та їх вплив у системі публічного управління. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 8(36). С. 191-203. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-8\(36\)-191-203](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-8(36)-191-203)

6. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>

7. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2671-19>

8. Сергій Линдюк. Інновації у публічному управлінні для забезпечення соціальної безпеки. Науковий вісник: Державне управління. 2024. № 2(16). С. 114-136. [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2024-2\(16\)-114-136](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2024-2(16)-114-136)

9. Цифровізація соціальних послуг та доступу до них для людей похилого віку та осіб з інвалідністю. URL: <https://www.ispf.gov.ua/news/cifrovizaciya-socialnih-poslug220927>

10. Цифровізація соціальної сфери. Чому це важливо навіть під час війни? URL: https://lb.ua/blog/kostjantyn_koshelenko/530007_tsifrovizatsiya_sotsialnoi_sferi_chomu.html

11. Чалабієва М.Р. Цифровізація соціальних послуг у територіальних громадах: правові виклики адаптації до кризових обставин. Юридичний науковий електронний журнал. № 4, 2025. С. 93 – 96. <https://doi.org/10.32782/LST/2025-2-4>

12. Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку: дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 242 с.

1. Amosha, O. I., Vyshnevskiy, V. P., & Zbarazska, L. O. (2012). Promyslova polityka Ukrainy: kontseptualni oriientyry na serednostrokovu perspektyvu [Industrial policy of Ukraine: Conceptual guidelines for the medium-term perspective]. Donetsk: NAS of Ukraine, Institute of Industrial Economics. [in Ukrainian].

2. Brazhko, O. V. (2023). Funktsionuvannya integrovanykh sotsialnykh posluh na derzhavnomu ta mistsevomu rivni [Functioning of integrated social services at the state and local levels]. Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii, 11(25), 44–57. [in Ukrainian].

3. Zabarna, E. M., & Vannik, K. O. (2014). Innovatsii v sotsialnii sferi orhanizatsii: sutnist, vydy, vidminni kharakterystyky [Innovations in the social sphere of organizations: Essence, types and distinctive characteristics]. Efektyvna ekonomika, (9). Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3312> [in Ukrainian].

4. Kolisnichenko, N. M. (2025). Kreatyvnist ta sotsialni innovatsii yak kliuchovy element efektyvnoho publichnoho upravlinnia [Creativity and social innovations as a key element of effective public administration]. In Rozvytok kreatyvnosti yak resursu innovatsiinoho potentsialu osobystosti: psykholohopedahohichni aspekty: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Methodological Conference with International Participation (pp. 228–232). Odesa: Ushynsky University. [in Ukrainian].

5. Matvieienko, I., & Utkin, M. (2024). Svitovi tendentsii tsyfrovizatsii ta yikh vplyv u systemi publichnoho upravlinnia [Global digitalization trends and their impact on the public administration system]. Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii, 8(36), 191–203. [in Ukrainian].

6. Ministry of Social Policy, Family and Unity of Ukraine. (n.d.). Retrieved from <https://www.msp.gov.ua/>

7. Verkhovna Rada of Ukraine. (2019). Pro sotsialni posluhy: Zakon Ukrainy vid 17 sichnia 2019 roku № 2671-VIII [On Social Services: Law of Ukraine No. 2671-VIII of January 17, 2019]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/2671-19>

8. Lyndiuk, S. (2024). Innovatsii u publichnomu upravlinni dlia zabezpechennia sotsialnoi bezpeky [Innovations in public administration for ensuring social security]. Naukovyi visnyk: Derzhavne upravlinnia, 2(16), 114–136. [in Ukrainian].

9. Tsyfrovizatsiia sotsialnykh posluh ta dostupu do nykh dlia liudei pokhlyoho viku ta osib z invalidnistiu [Digitalization of social services and access to them for older people and persons with disabilities]. (n.d.). Retrieved from <https://www.ispf.gov.ua/news/cifrovizatsiya-socialnih-poslug220927>

10. Koshelenko, K. (2022). Tsyfrovizatsiia sotsialnoi sfery. Chomu tse vazhlyvo navit pid chas viiny? [Digitalization of the social sphere: Why is it important even during wartime?]. Retrieved from https://lb.ua/blog/kostjantyn_koshelenko/530007_tsyfrovizatsiya_sotsialnoi_sfery_chomu.html

11. Chalabiieva, M. R. (2025). Tsyfrovizatsiia sotsialnykh posluh u terytorialnykh hromadakh: pravovi vyklyky adaptatsii do kryzovykh obstavyn [Digitalization of social services in territorial communities: Legal challenges of adaptation to crisis conditions]. Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal, (4), 93–96. [in Ukrainian].

12. Schumpeter, J. A. (2011). Teoriia ekonomichnoho rozvytku: doslidzhennia prybutkiv, kapitalu, kredytu, vidsotka ta ekonomichnoho tsykladu [The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle]. Kyiv: Kyiv-Mohyla Academy Publishing House. [in Ukrainian].